

Paimtas Nikolajevs ir Sortavala

Visu frontu vyksta nauji vokiečių puolimai, kurie jau vėl privedė prie tolimesnių sovietų kariuomenės dalių apsupimo ir sumušimo

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. VIII. 16. DNB Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Visame Rytų fronte karo veiksmai toliau vyksta planingai ir sėkmingai.

Prie Anglijos pakraščiu kovos lėktuvai dienos metu nuskandino 2 prekybos laivus, bendros 7.500 tonų talpos, ir prie Farerų salų sužalojo vieną didelį prekybos laivą. Prie Cambridge sunkaus kalibro bombomis buvo apmėtytos karinio ūkio įmonės. Vienas sargybinis laivas Kanale numušė vieną britų naikintuvą. Paskutinįją naktį oro pajėgos prie britų rytinių pakraščiu sunaikino vieną prekybos laivą, 2.000 tonų talpos, ir puolė įvairius uostus ir karinius įrengimus salos rytinėje dalyje.

Šiaurinėje Afrikoje vokiečių smingamieji lėktuvai sėkmingai bombardavo britų laivus Tobruko uoste, zenitinės artilerijos pozicijas, karinių medžiagų sandėli ir priešų sunkvežimių telkinius.

Nedidelis skaičius sovietų bombonešių paskutinįją naktį mėgino puliti Reicho šiaurės ir šiaurės rytų teritoriją. Puolimai neturėjo vaisių.

IŠ VYRIAUSIOSIOS FIURERIO BŪSTINĖS. VIII. 17. DNB. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Pietų Ukrainoje vokiečių kariuomenė, bendradarbiaudama su Vengrijos kariuomenės daliniais, paėmė svarbų pramonės didmiestį Nikolajevą, kuris buvo ir sovietų laivyno atramos punktas. Nepalaujamo persekiojimo spaudžiamas sumuštas priešas į rytus nuo Bugo vis daugiau payra. Karo medžiagų grobio ir į nelaisvę paimtųjų skaičius nuolat didėja. Kitose Rytų fronto dalyse karo veiksmai vyksta sėkmingai.

Kovoje prieš Didžiąją Britaniją lėktuvai sėkmingai puolė dienos metu ginklavimosi įmones šiaurės Skotijoje. Pereitą naktį kovos lėktuvai paskandino prie Anglijos rytų krantų du prekinius laivus bendro 5.000 brt. ir numetė bombų ir kitus tris didesnius prekinius laivus. Toliau buvo bombarduota keli aerodromai ir uostų įrengimai salos rytuose.

Vakar dieną britų lėktuvams bandžius puliti Lamanšo krantus, britai neteko 15 lėktuvų.

Britų bombonešiai pereitą naktį numetė nedidelį sprogdinamųjų ir padegamųjų bombų vakarų Vokietijos srityse. Karo ūkio ar kariniams įrengimams žalos nepadarė. Naktiniai lėktuvai naikintuvai ir zenitinė artilerija numušė 11 britų lėktuvų.

BERLIN. DNB. Papildomai prie rugpiūčio 16 d. kariuomenės pranešimo DNB iš karinių sluoksnių patiria:

Ir ši savaitė vėl baigėsi visiškais vokiečių laimėjimais, kurių svarbiausias punktas yra Vakarų Ukrainoje. Prasimušimas prie Juodosios jūros kranto ir sovietų pietinės armijos išmušimas, t. y. išstūmimas iš Dniepro kilpos yra toli siekiančios reikšmės įvykiai. Vokiečių sąjungininkų kariuomenės, vykdydamos tas operacijas,

šią savaitę vėl nužygiavo pirmyn lygiai 300 km.

Jau nekalbant apie tai, kad ir didžiosios Sovietų Sąjungos pramonės srities Doneco baseine atėitis yra pavojuje, bolševikai jau šiandien neteko didžiosios savo Juodosios jūros pozicijų dalies. Kituose frontuose taip pat vyksta

nauji vokiečių puolimai, kurie

iš dalies jau vėl privedė prie tolimesnių sovietų kariuomenės dalių apsupimo ir sumušimo.

Žinoma, tie puolimai yra apsunkinami nepaprastų žemės paviršiaus kliūčių ir sustiprintų sovietų gynybos įrengimų, kuriuos tenka pralaužti žingsnis po žingsnio. Šiaurės Estijos išvalymas praėjusią savaitę buvo toliau varomas, taip kad lig šiol į rytus ir į vakarus nuo Peipaus ežero veikę vokiečių junginiai jau yra arti savo betarpiško susijungimo.

Suomių fronte suomių ir vokiečių kariuomenės dalių puolimais, nežiūrint didelių žemės paviršiaus sunkumų ir atkaklaus priešų spyrimosi, žingsnis po žingsnio buvo

atkovota daugiau erdvės. Vokiečių ir suomių kariuomenė šiame fronte ištikimoje ginklų brolybėje nesulaikoma iš bolševikų atima žemė, kurią jie 1940 m. kovo mėnesį buvo neteisėtai pasisavinę. Vokiečių oro pajėgos, kurios diena iš dienos sėkmingai puolė tiek patį sovietų frontą, tiek ir svarbius susisiekimo kelius bei geležinkelus užfrontėje, lig šiol visame Rytų fronte, įskaitant ir suomių karo sritį, nuo birželio 22 d. sunaikino milžinišką sovietų lėktuvų — 10.000 lėktuvų skaičių. Tokių neapsakomų medžiaginių nuostolių ir tolimiausioje atėityje sovietai nebeįstengs išlyginti.

Visi naujieji anglų oro pajėgų puolimai, kuriais buvo norima pa-

lengvinti sovietų padėtį, susmuko priešlėktuvinės gynybos ugnyje, tuo tarpu kai iš kitos pusės vokiečių oro pajėgos savo nepaliaujamomis naikinimo kovomis prieš britų aprūpinimo laivus

vien praėjusią savaitę nuskandino daugiau kaip 93.000 tonų talpos britų laivų.

Tuo būdu kartu su vokiečių greitųjų valčių sunaikintomis 10.000 tonų, praėjusią savaitę vokiečių ginklų veiksmiais britai vėl neteko daugiau kaip 100.000 brutto registruotų tonų talpos laivų.

HELSINKIS. DNB. Oficialiai pranešama, kad naktį į šeštadienį mūsų kariuomenė

po smarkaus mūšio paėmė Sortavala.

Iš informuotų šaltinių papildomai pranešama, kad rugpiūčio 15 d. vakare iš Sortavolos miesto, šauriniame Ladogos ežero krante, pasitraukė paskutinieji bolševikai, kurie buvo išikšę miesto viduryje ir čia labai atkakliai priešinosi. Miestas, kuris per 1939—1940 metų žiemos karą buvo smarkiai nukentėjęs, ši kartą nežymiai nukentėjo, nes suomių miestui paimti daugiausia panaudojo pėstininkų pajėgas.

HELSINKIS. VIII. 17. DNB. Didžiausias šio karo bėgyje įvykis Suomijos spaudai yra senojo Suomijos miesto Sortavolos (į šiaurės rytus nuo Ladogos ežero) paėmimas. Suomijos spauda didelėmis antraštelėmis praneša taip pat ir apie Lahdenpohjos ir Jaakkimos paėmimą. Oficialioji suomių žinių agentūra praneša, kad daugelyje vietų, ypatingai Sartovalos apylinkėse, buvo paimta daug sovietų įsistiprinimų. Visur parkuose sovietų buvo pastatyti bunkeriai. Suomų artilerija galėjo Sortavara paimti pirmiau jį sunaikinus, tačiau buvo norėta šį gražų miestą prie Ladogos ežero nuo išgriovimo apsaugoti. Išvalius įvairiose miesto apylinkėse apsuptas priešų dalis, apsupimo ratas pasidarė toks siauras, kad suomių kariuomenės daliniai galėjo išbrauti į miesto priemiesčius. Jau rugpiūčio 14 d. bolševikų kariuomenės dalinių vadai paliko savo dalinius ir iš miesto pabėgo. Jie pabėgo naktį pasinaudodami prie kranto esančiais laiveliais.

Antras Anglijos ir Sovietų s-gos demaršas Iranui

AMSTERDAMAS. VIII. 17. DNB. Reuteris praneša, kad britų ir Sovietų Sąjungos vyriausybės vėl padarė demaršą Irano vyriausybei.

PASIRASYTA ANGLŲ SOVIETŲ PREKYBOS SUTARTIS

AMSTERDAMAS. VIII-18. DNB. Reuterio žiniomis iš Maskvos, ten pasirašyta anglų sovietų prekybos sutartis.

MASKVAI NEBUVO PASIULYTA PRISIJUNGTI PRIE ROOSEVELTO — CHURCHILLIO PAREIŠKIMO

NEW YORKAS. VIII-18. DNB. Prezidentas Rooseveltas per spaudos konferenciją savo į ačtoje „Potomac“ Rocklande (Maine) dar pareiškė, kad Sovietų Sąjunga nebuvo prašoma prisijungti prie bendro Churchillio ir Roosevelto pareiškimo. Tai nebuvo pasiūlyta nė iš vienos pusės.

Bekanntmachung

Hierdurch gebe ich bekannt, dass ich folgenden Herren als meine Berater mit der Bezeichnung kommissarischer Generalrat bestimmt habe:

1. Erster Generalrat und Generalrat fuer die Innere Verwaltung:

GENERAL PETRAS KUBILIŪNAS

Duonelaičio g. 32 Fernruf: 27 333, Gedimino g. 29, FR 27 284

2. Generalrat fuer Wirtschaft

PROF. VLADAS JURGUTIS

Laisvės al. 70 Fernruf: 23 177 (Industrie)

Laisvės al. 38 Fernruf: 25 681 (Handel)

3. Generalrat fuer die Finanzverwaltung

JONAS MATULIONIS

Duonelaičio g. 40 Fernruf: 21 231

4. Generalrat fuer Landwirtschaft

PROF. BALYS VITKUS

Kęstučio g. 15,15 Fernruf: 20 700

5. Generalrat fuer das Bildungswesen:

DR. PRANAS GERMANTAS

Laisvės al. 70 Fernruf: 24 730

6. Generalrat fuer die Justiz:

MEČISLOVAS MACKEVIČIUS

L. Sapiehos g. 3 Fernruf: 23 472

7. Generalrat fuer Verkehr:

KAZYS GERMANAS

Laisvės al. 74 Fernruf: 23 302

8. Generalrat fuer Arbeits- und Sozialfragen:

DR. JONAS PAUKŠTYS

Gedimino g. 40 Fernruf: 24 850

9. Generalrat fuer die Verwaltungskontrolle

MAJOR STASYS PUODŽIUS

Putvinskio g. 27 Fernruf: 20 550

Gleichzeitig habe ich die Buergermeister von Kauen und Wilna zu kommissarischen Gebietsraten und Beratern der Stadtkommissare bestimmt.

DR. VON RENTELN
Generalkommissar in Kauen

Skelbimas

Pranešu, kad aš esu šiuos asmenis paskyręs savo patarėjais komisarinių generalinių tarėjų titulais:

1. Pirmuoju generaliniu tarėju ir generaliniu tarėju vidaus reikalams

GENEROLĄ PETRĄ KUBILIŪNĄ,

Duonelaičio g. 32 telef. 27 333, Gedimino g. 29 telef. 27 284

2. Generaliniu tarėju krašto ūkiui

PROFESORIŲ VLADĄ JURGUTĮ,

Laisvės al. 70 telef. 23 177 (Pramonė) Laisvės al. 38 telef. 25 681 (Prekyba)

3. Generaliniu tarėju finansams

JONĄ MATULIONĮ,

Duonelaičio g. 40 telef. 21 231

4. Generaliniu tarėju žemės ūkiui

PROFESORIŲ BALĮ VITKŲ,

Kęstučio g. 15/15 telef. 20 700

5. Generaliniu tarėju švietimui

DR. PRANĄ GERMANTĄ,

Laisvės al. 70 telef. 24 730

6. Generaliniu tarėju teisingumui

MEČISLOVĄ MACKEVIČIŲ,

L. Sapiehos g. 3 telef. 23 472

7. Generaliniu tarėju susisiekimui

KAZĮ GERMANĄ,

Laisvės al. 74 telef. 23 302

8. Generaliniu tarėju darbo ir socialinei apsaugai

DR. JONĄ PAUKŠTĮ,

Gedimino g. 40 telef. 24 850

9. Generaliniu tarėju administracinei kontrolei

MAJORĄ STASĮ PUODŽIŲ,

Putvinskio g. 27 telef. 20 550

Kartu aš esu Kauno ir Vilniaus miesto burmistrus paskyręs komisariniais apygardų tarėjais ir miestų komisarų patarėjais.

DR. VON RENTELN
Generalkomisaras Kaune

Jei Japonija mėgintų sutrukdyti J. A. V. karo medžiagos tiekimą sovietams, Anglija ir J. A. V. žada imtis griežtų priemonių

NEW YORKAS. DNB. Rytiniai laikraščiai įsidėjo United Press pranešimą iš Londono, kuriame kalbama apie Jungtinių Valstybių kaip demokratijos sargo prie Ramiojo vandenyno uždavinius. Vieną svarbiausių Churchillio Roosevelto konferencijos temų buvo, kaip praneša agentūra, pavidimas Jungtinėms Valstybėms saugoti Ramųjį vandenyną.

Tuo pavedimu netiesiogiai perspėjama Japonija netrukdyti britų ir Amerikos pagalbos sovietams.

Oficialus Londono pareiškimas, jog Anglija pasirūpinsianti, kad

pagalba sovietams būtų saugiai pristatyta.

esąs aiškus pabrėžimas, kad angiai ir Jungtinės Valstybės imsis griežtų priemonių, jei Japonija mėgins sutrukdyti JAV karo medžiagos tiekimą. Londonė manoma, kad lordas Beaverbrookas iš Vašingtono tiesiai vyks į Maskvą.

Į VLADIVOSTOKĄ PLAUKIA AMERIKOS TANKLAIVIAI SU BENZINU

NEW YORKAS. VIII. 17. DNB. „Miyako Šimbun“ praneša iš Los

Angelės, kad rugpiūčio 15 d. iš Los Angelės išplaukė didelis Jungtinių Valstybių tanklaivis su benzinu sovietų lėktuvams. Los Angelės laivininkystės sluoksniuose kalbama, kad šis anklavis susitiks su kitais Jungtinių Valstybių tanklaiviais, plaukiančiais nuo Kalfornijos krantų, ir čia susijungę Jungtinių Valstybių karo laivų globoje plauksią į Vladivostoką.

VICHY. DNB. Iš gerai informuotų sluoksnių pranešama, kad prancūzų vyriausybė ruošia smarkiausias priemones nuslopinti komunistų veiklai neokupuotoje zonoje.

Bausmės prieš komunistinius elementus būsiančios žymiai didesnės. Tam tikrais atvejais bus baudžiama mirtimi.

ANGLIJOS KARALIAUS LAIŠKAS ROOSEVELTUI

STOCKHOLMAS. DNB. Kaip britų žinių agentūra praneša, Winston Churchillis perdavė prezidentui Rooseveltui anglų karaliaus laišką ir dabar laukiama, kad Churchillis atvešias Roosevelto atsakymo laišką karaliui.

